

จุลสารฉบับพิเศษ

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปาะ

โรคมือเท้าปากเปื่อย

(Hand foot mouth syndrome)

☞ สาเหตุ

โรคปากเท้าเปื่อยเกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่ชื่อว่า Coxsackievirus โดยต้องประกอบด้วยผื่นที่ มือ เท้าและที่ปาก เริ่มต้นเป็นที่ปาก เหงือก เพดาน ลิ้น และลามมาที่มือเท้า บริเวณที่พันผ้าอ้อมเช่นกัน ผื่นจะเป็นตุ่มน้ำใส มีแผลไม่มากอายุที่เริ่มเป็นคือ 2 สัปดาห์จนถึง 3 ปีผื่นจะหายใน 5-7 วัน

☞ อาการ

- ไข้
- เจ็บคอ
- มีตุ่มที่คอ ปาก เหงือกลิ้นโดยมากเป็นตุ่มน้ำมากกว่าเป็นแผล
- ปวดศีรษะ

- ผื่นเป็นมากที่มีร่องลงมาพบที่เท้าที่กันก็พบบได้
- เบื่ออาหาร
- เด็กจะหงุดหงิด

☞ ระยะฟักตัว

หมายถึงระยะตั้งแต่ได้รับเชื้อจนกระทั่งเกิดอาการใช้เวลาประมาณ 4-6 วัน

☞ โรคมือเท้าปากเปื่อย Hand foot mouth syndrome

เป็นโรคติดต่อเกิดจากเชื้อ Coxsackievirus โรคนี้ประกอบ

ไปด้วย ผื่นที่ปาก มือ และเท้า ติดต่อดูดการสัมผัส เสมหะ

น้ำลาย น้ำจากตุ่มน้ำ และอุจจาระ

☞ การติดต่อ

เชื่อนี้ติดต่อกจากการสัมผัสเสมหะ น้ำลายของผู้ที่ป่วย หรือน้ำจากผื่นที่มือหรือเท้า และอุจจาระ ระยะที่แพร่เชื้อประมาณอาทิตย์แรกของการเจ็บป่วย มักจะเป็นในเด็กอายุน้อยกว่า 10 ปี

☞ การวินิจฉัย

โดยการตรวจร่างกายพบผื่นบริเวณดังกล่าว

การรักษา

ไม่มีการรักษาเฉพาะโดยมากรักษาตามอาการ

- ถ้ามีไข้ให้ยา paracetamol ลดไข้ห้ามให้ aspirin
- บ้วนปากด้วยน้ำเกลือ

- ดื่มน้ำให้พอ

โรคนี้หายเองได้ใน 5-7 วัน

☞ โรคแทรกซ้อน

ผู้ป่วยส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อ coxsackievirus A16 ซึ่งหายเองใน 1 สัปดาห์ แต่หากเกิดจากเชื้อ enterovirus 71 โรคจะเป็นรุนแรงและเกิดโรคแทรกซ้อน อาจเกิดชักเนื่องจากไข้สูง ต้องเช็ดตัวเวลามีไข้และรับประทานยาลดไข้

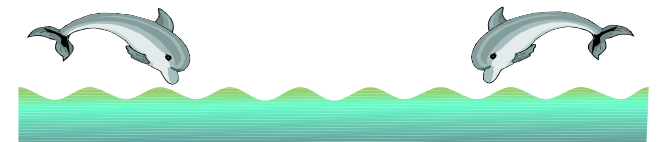
- อาจเกิดเยื่อหุ้มสมองและสมองอักเสบได้

การป้องกัน

หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วย

☞ ควรพบแพทย์เมื่อไร

- ไข้สูงรับประทานยาลดไข้แล้วไม่ลง
- ดื่มน้ำไม่ได้และมีอาการขาดน้ำ ผิวแห้ง ปัสสาวะสีเข้ม
- เด็กกระสับกระส่าย
- มีอาการชัก

โรคตาแดง

โรคตาแดงจากเชื้อไวรัสเป็นโรคที่พบได้บ่อย มักพบผู้ติดเชื้อไวรัสตาแดงในฤดูฝน ระยะเวลาของโรคจะเป็นประมาณ 7-14 วัน ถ้าไม่มีโรคแทรกซ้อนอย่างอื่น การอักเสบเกิดขึ้นกับเยื่อบุตาที่คลุมหนังตาบนและล่าง รวมทั้งเยื่อบุตาที่คลุมตาขาว

โรคตาแดงจากเชื้อไวรัสมักเกิดขึ้นแบบเฉียบพลัน เชื้อที่เป็นสาเหตุสำคัญได้แก่ adenovirus มักจะระบาดในชุมชน โรงเรียน และที่ทำงาน การติดต่อกันจะติดต่อ โดยการสัมผัสทางมือ เครื่องมือ สระว่ายน้ำ

สาเหตุ

โรคตาแดงเกิดจากการอักเสบของเยื่อบุตา จากการติดเชื้อไวรัส adenovirus, enterovirus และ coxsackie virus A24 ส่วนใหญ่จะติดต่อโดยตรงจากการสัมผัสน้ำตาของผู้ป่วยที่ติดมากับนิ้วมือ และแพร่จากนิ้วมือมาติด ที่ตาโดยตรง ไม่ติดต่อจากการสบตา จ้องตา ไม่ติดต่อทางอากาศ หรือการรับประทานอาหารร่วมกัน อาการเกิดได้ภายใน 1-2 วัน ระยะการติดต่อไปยังผู้อื่นประมาณ 14 วัน

การศึกษาระบาดวิทยาโมเลกุลในประเทศเวียดนาม เมื่อปี 2006 พบว่าเกิดจากเชื้ออะดีโนไวรัส 3 ชนิดในสัดส่วนดังนี้ HAdV-8 พบมากที่สุดร้อยละ 80 ส่วนชนิด HAdV-3 และ HAdV-37 พบเท่าๆ กัน อย่างละประมาณร้อยละ 10

ของทั้งหมด โดยศึกษาด้วยวิธีวิเคราะห์หัตถ์พันธุกรรมของไวรัส

อาการ

ผู้ที่ได้รับเชื้อไวรัส จะมีอาการตาแดง เคืองตา น้ำตาไหล เจ็บตา มักจะมีขี้ตามากไปด้วย จากการติดเชื้อแบคทีเรียมาพร้อมกัน ต่อม่าน้ำเหลืองหลังหมึกเจ็บ และบวม มักเป็นทีตาข้างใดข้างหนึ่งก่อน แล้วจะติดต่อกันข้างอีกข้างได้ ถ้าไม่ระวังให้ดี ถ้าระมัดระวังไม่ให้น้ำตามข้างที่ติดเชื้อไวรัส มาถูกตาข้างที่ดี จะไม่เป็นตาแดง แต่ส่วนใหญ่มักเป็นไปอีกข้างอย่างรวดเร็ว

การวินิจฉัย

โรคตาแดงจากเชื้อไวรัสสามารถให้การวินิจฉัยได้จากลักษณะอาการเยื่อบุตาแดง อักเสบ ผู้ป่วยมีอาการปวดตา มีขี้ตา อาจมีจุดเลือดออกใต้เยื่อบุตาขาว และมักเป็นสองข้าง

ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จะตรวจพบแอนติบอดีต่อเชื้อไวรัสต้นเหตุ ได้แก่ adenovirus, enterovirus และ coxsackie virus A24 เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 4 เท่า นอกจากนี้ยังอาจแยกเชื้อไวรัสจากการเก็บสารคัดหลั่งจากเยื่อบุตา

โรคแทรกซ้อน

ในรายที่เกิดโรคแทรกซ้อนจะมีอาการเคืองตามาก ลืมตาไม่ค่อยได้ มักมีอาการกระจกตาอักเสบแทรกซ้อน ซึ่งจะดีขึ้นได้ประมาณ 3-4 สัปดาห์ หรือบางรายที่มีอาการรุนแรง อาจเป็นนาน 1-2 เดือน ทำให้ตามัวพร่าอยู่เป็นเวลานาน

การรักษา

- รักษาตามลักษณะอาการของโรค เนื่องจากเป็นเชื้อไวรัสยังไม่มียาฆ่าเชื้อไวรัสนี้โดยตรง

- ถ้ามีขี้ตามาก อาจพิจารณาหยอดยาปฏิชีวนะ ถ้ามีไข้ เจ็บคอ พิจารณาใช้ยาแก้แอสไพรินร่วมกับยาลดไข้ ยาลดปวด
- พักผ่อนให้มากๆ โดยเฉพาะการใช้สายตาในช่วงที่มีอาการตาแดงอย่างรุนแรง ไม่ควรทำงานหนัก ควรนอนให้เพียงพอ ไม่จำเป็นต้องปิดตาไว้ตลอด ยกเว้นมีกระจกตาอักเสบ เคืองตามาก จึงปิดตาเป็นครั้งคราว ไม่ควรให้เชื้อไวรัสแพร่กระจาย
- ทุกครั้งที่จับตาควรล้างมือให้สะอาด ควรงดการใช้ผ้าเช็ดหน้าร่วมกัน
- ผู้ป่วยไม่ควรลงเล่นน้ำในสระ จะแพร่กระจายเชื้อไวรัสไปในน้ำได้
- สำหรับผู้ที่อยู่ร่วมกับผู้ป่วย ควรระวังอย่าเอามือไปจับ หรือขยี้ตา ควรล้างมือ ฟอกสบู่บ่อยๆ อย่างนอนห้องเดียวกับผู้ป่วย การทานอาหารร่วมกันไม่ทำให้เกิดโรค

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปียง

☎ 0-7557-5677

www.keophia.go.th

